

Компютърни архитектури CSCB008

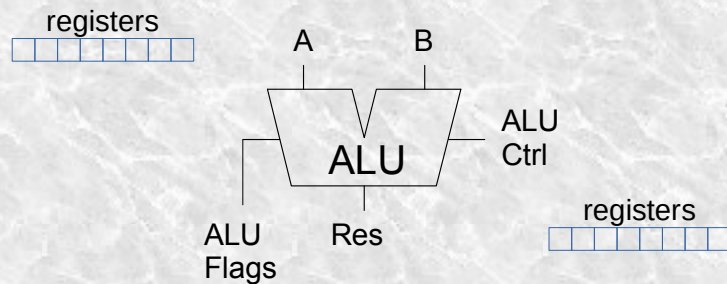

Логика, конфигурирана от потребителя

доц. д-р Ясен Горбунов
2021

Интегрални схеми с висока степен на интеграция

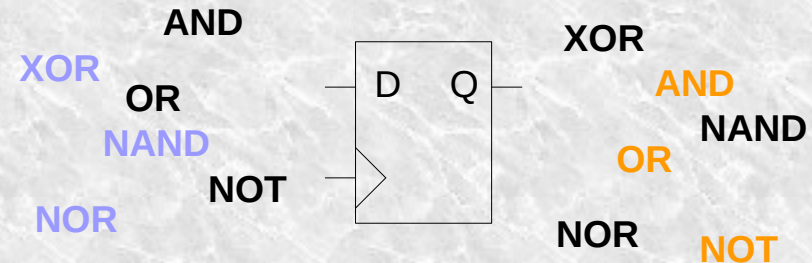
„твърда“ логика (микропроцесори)

фиксирана логика

- лесна конфигурация чрез софтуер
- последователно изпълнение на инструкции
- ниско ниво на паралелизъм
- **адаптиране на софтуера към хардуера**

„мека“ логика (CPLD и FPGA)

програмируема логика

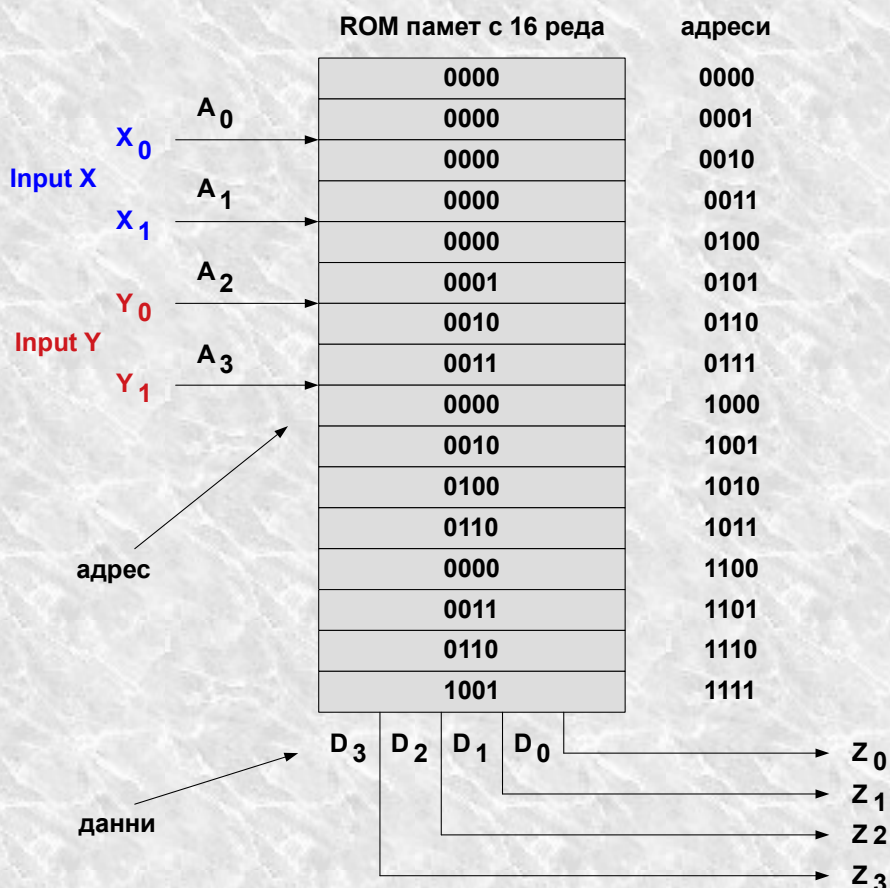
- сложно конфигуриране – познаване на хардуера
- програмиране чрез език за хардуерно описание
- най-високо ниво на паралелизъм и гъвкавост
- **адаптиране на хардуера към софтуера**

Логика, конфигурирана от потребителя

- висока степен на интеграция при запазване на висока универсалност
- съставени от типични, регулярни елементи, вместо от специализирани схеми

Типична схема с регулярна структура – ROM (Read Only Memory)

- Look-Up Table (LUT) – реализира директно таблицата на истинност
- n адресни входа, които определят 2^n клетки
- описва се с броя клетки – например 16×4 ROM има 16 клетки, всяка с по 4 бита

Логика, конфигурирана от потребителя

- висока степен на интеграция при запазване на висока универсалност
- съставени от типични, регулярни елементи, вместо от специализирани схеми

Типична схема с регулярна структура – ROM (Read Only Memory)

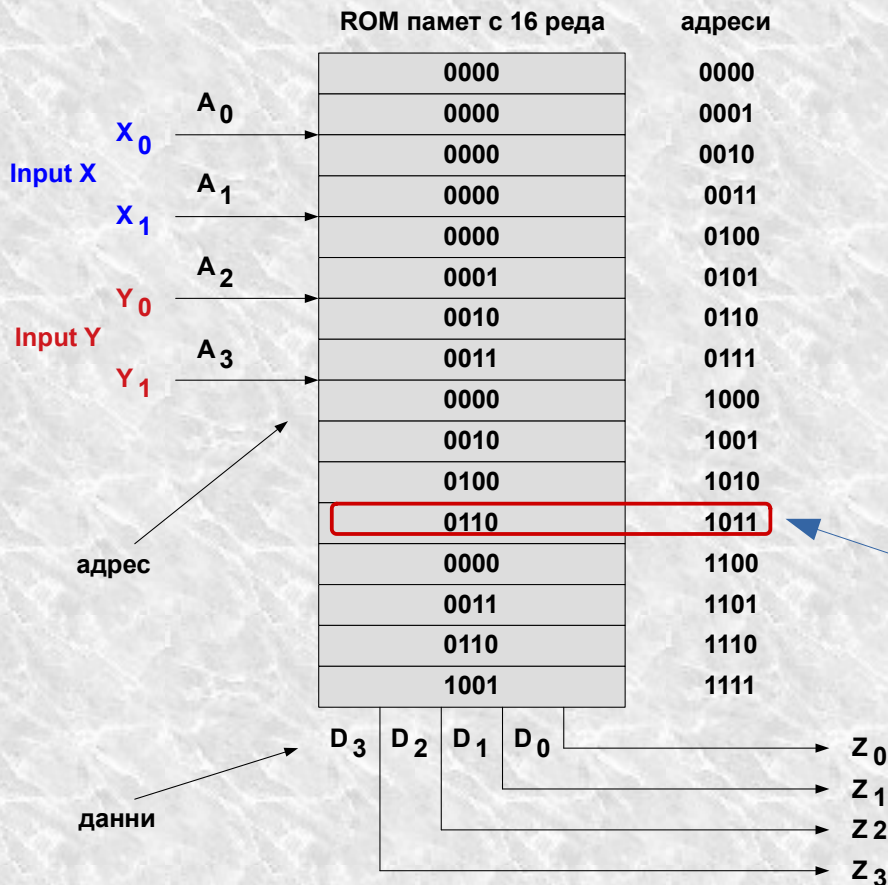
- Look-Up Table (LUT) – реализира директно таблицата на истинност
- n адресни входа, които определят 2^n клетки
- описва се с броя клетки – например 16×4 ROM има 16 клетки, всяка с по 4 бита

Пример

$$2_{\text{DEC}} \times 3_{\text{DEC}} = 6_{\text{DEC}} \quad (10_{\text{BIN}} \times 11_{\text{BIN}} = 0110_{\text{BIN}})$$

→ адрес 1011
→ стойност на клетката 0110

4-bit произведение Z

Логика, конфигурирана от потребителя

три базови типа програмируеми логически схеми

PROM (Programmable Read-Only Memory)

- лесно заменяеми
- ограничени до около 20 входа x 8 изхода ($2^{20} \times 8 = 8 \text{ Mbit}$)
- непрограмируема AND равнина и програмируема OR равнина
- OTP (One-Time Programmable) – програмирани от производителя
- PROM – изискват програматор

Логика, конфигурирана от потребителя

три базови типа програмируеми логически схеми

PROM (Programmable Read-Only Memory)

- лесно заменяеми
- ограничени до около 20 входа x 8 изхода ($2^{20} \times 8 = 8 \text{ Mbit}$)
- непрограмируема AND равнина и програмируема OR равнина
- OTP (One-Time Programmable) – програмирани от производителя
- PROM – изискват програматор

PLA (Programmable Logic Array) – Texas Instruments 1970, Philips

- наследник на PROM
- пълното име е FPLA (Field Programmable Logic Array)
- две отделно програмируеми равнини (AND и OR)
- по-трудно производство, по-големи закъснения на сигналите

Логика, конфигурирана от потребителя

три базови типа програмируеми логически схеми

PROM (Programmable Read-Only Memory)

- лесно заменяеми
- ограничени до около 20 входа x 8 изхода ($2^{20} \times 8 = 8 \text{ Mbit}$)
- непрограмируема AND равнина и програмируема OR равнина
- OTP (One-Time Programmable) – програмирани от производителя
- PROM – изискват програматор

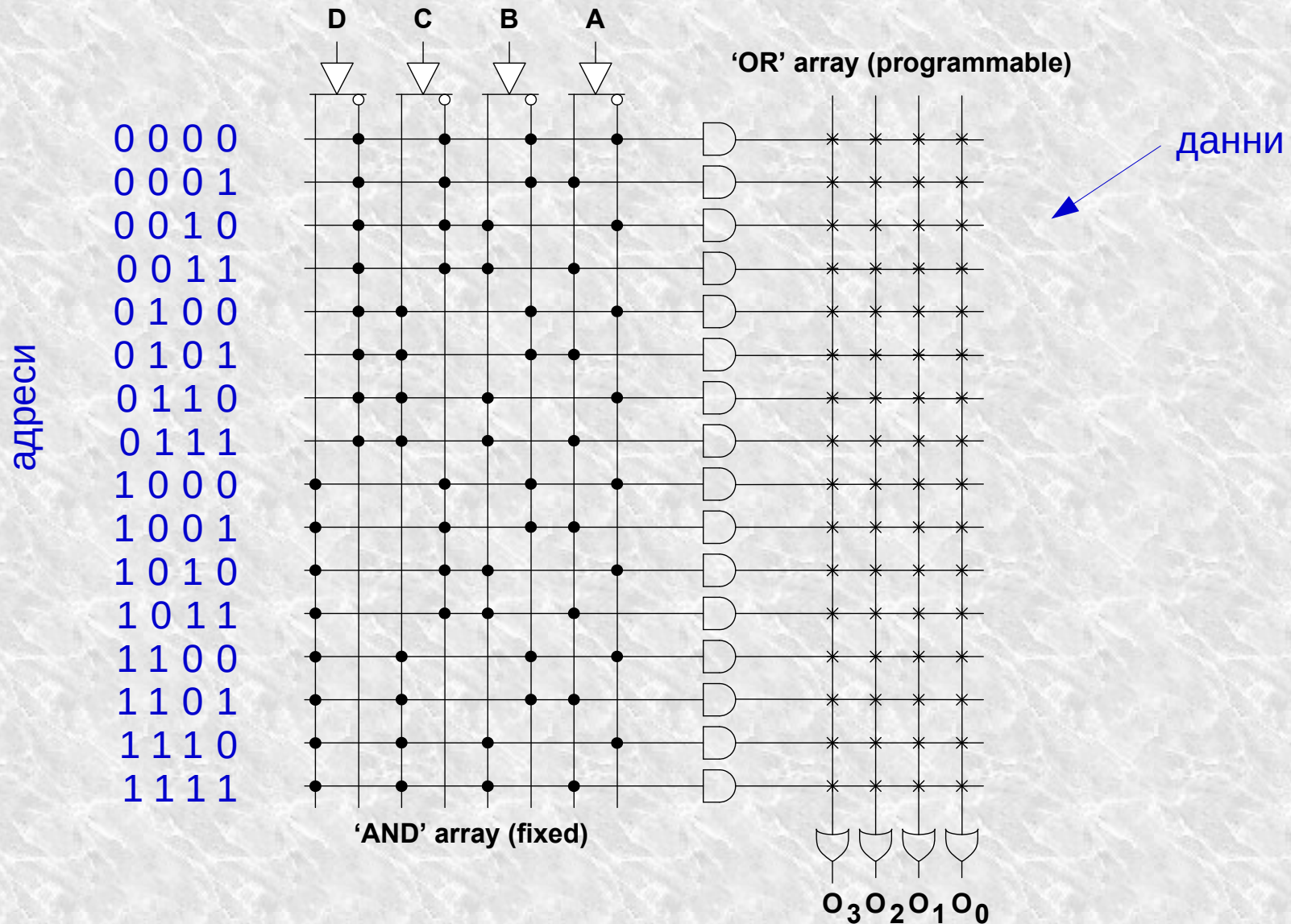
PLA (Programmable Logic Array) – Texas Instruments 1970, Philips

- наследник на PROM
- пълното име е FPLA (Field Programmable Logic Array)
- две отделно програмируеми равнини (AND и OR)
- по-трудно производство, по-големи закъснения на сигналите

PAL (Programmable Array Logic) – Monolithic Memories Inc. (MMI) 1978, AMD

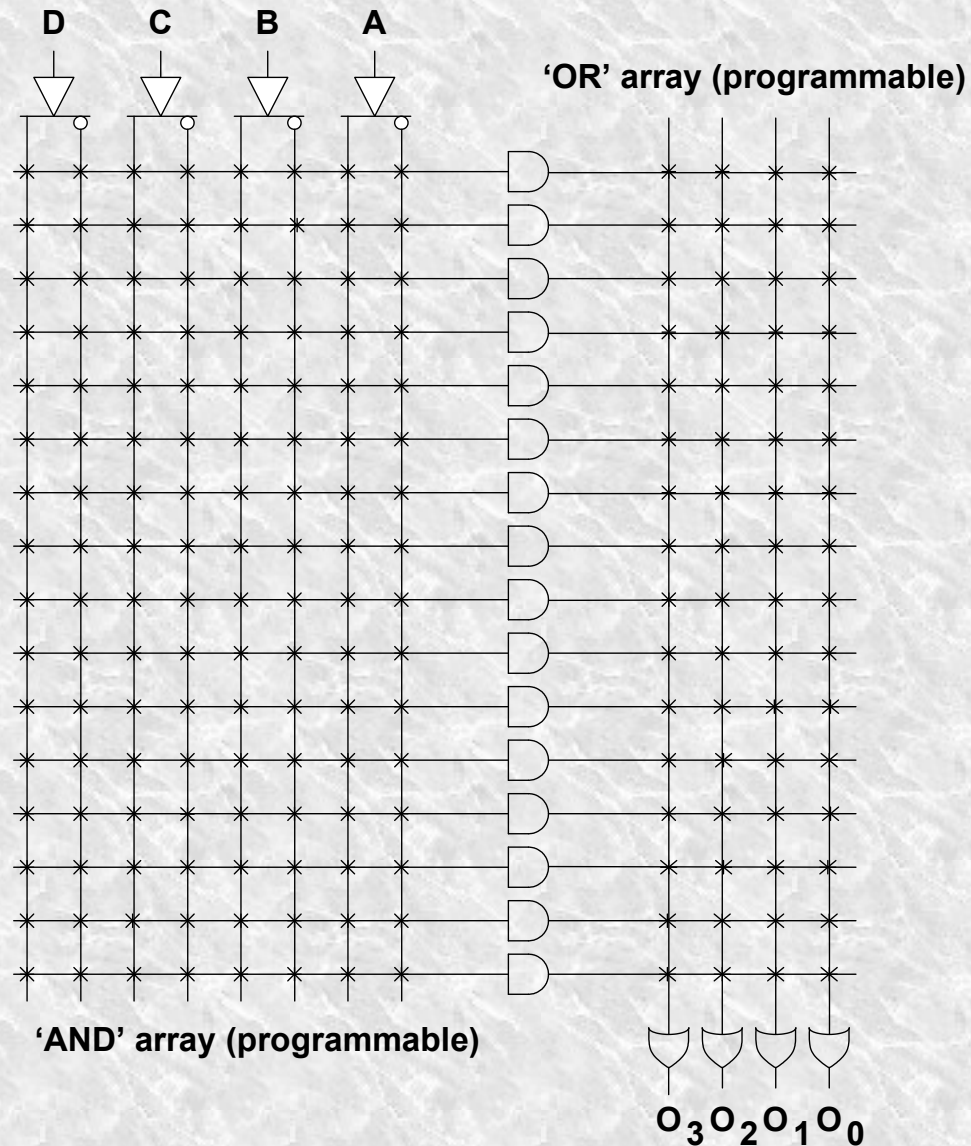
- програмируема AND равнина и непрограмируема OR равнина

PROM (Programmable Read-Only Memory)

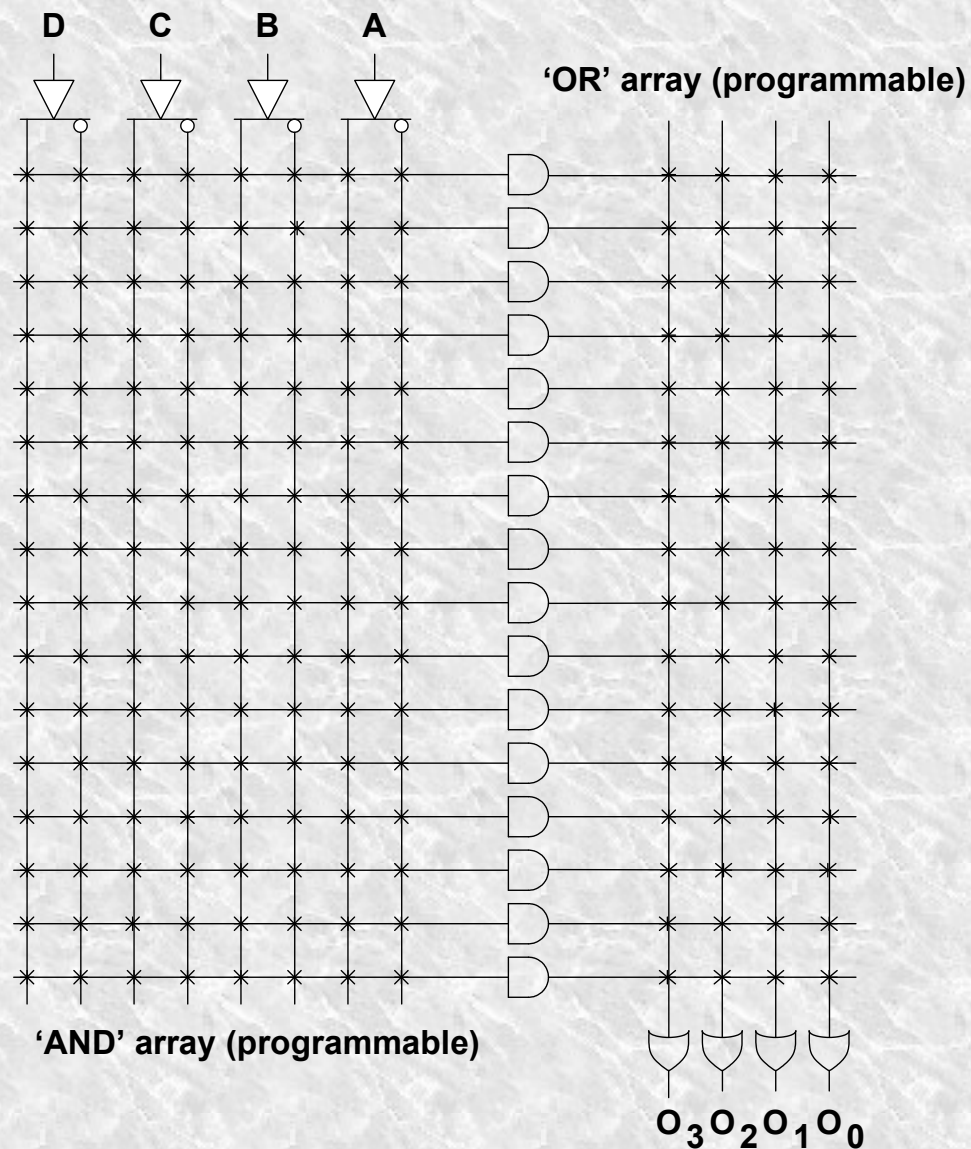

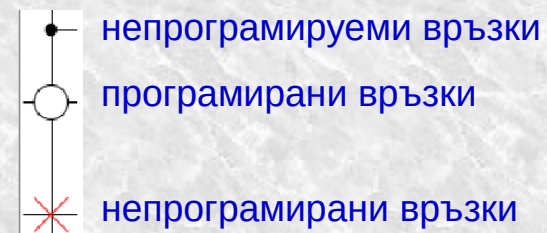
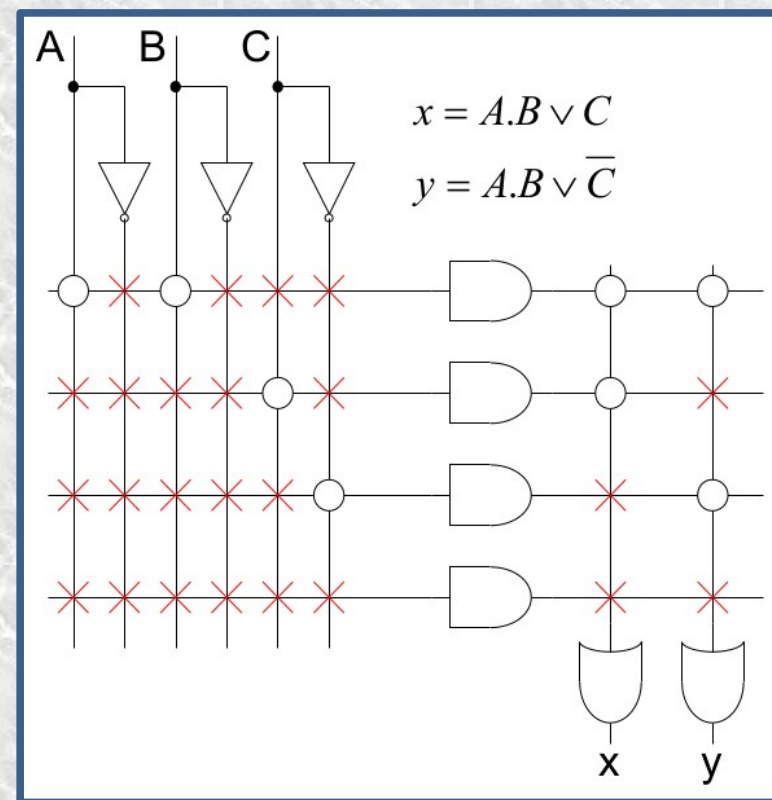
PLA (Programmable Logic Array)

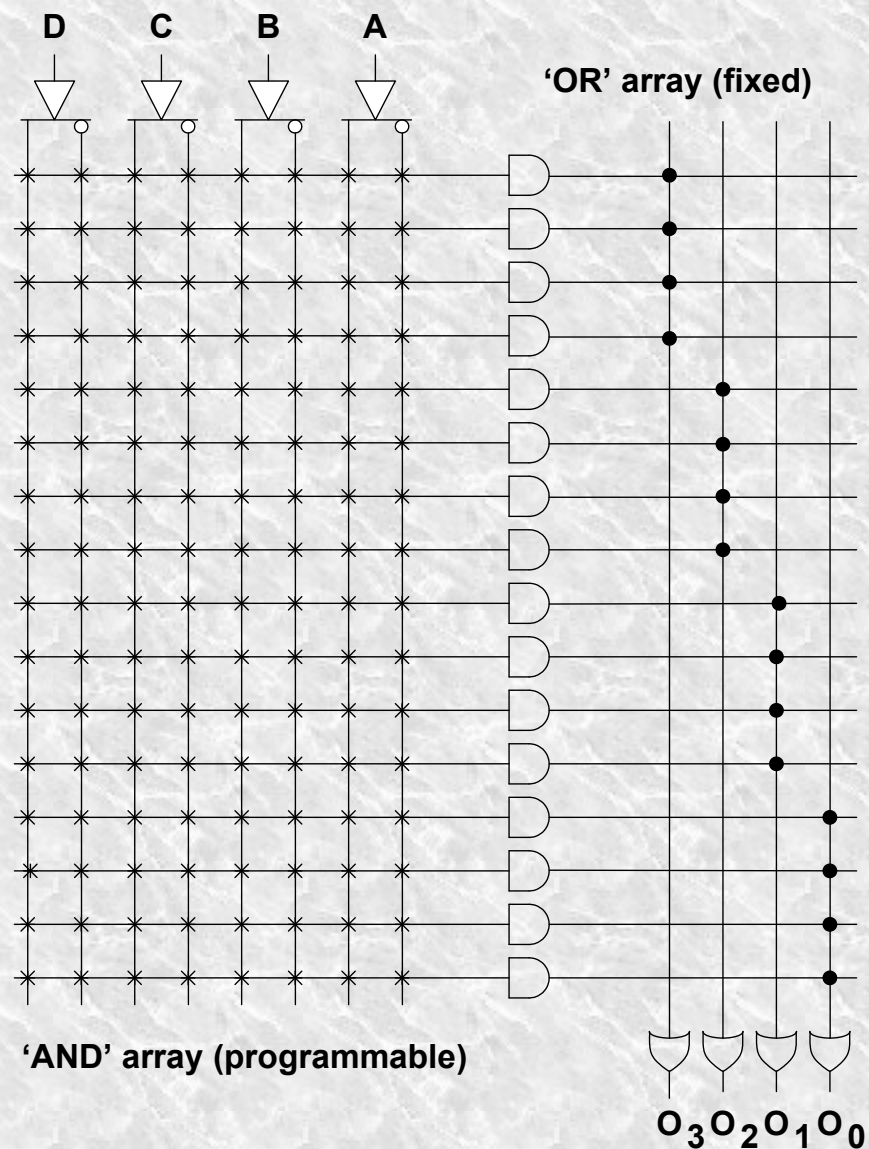
PLA (Programmable Logic Array)

Пример

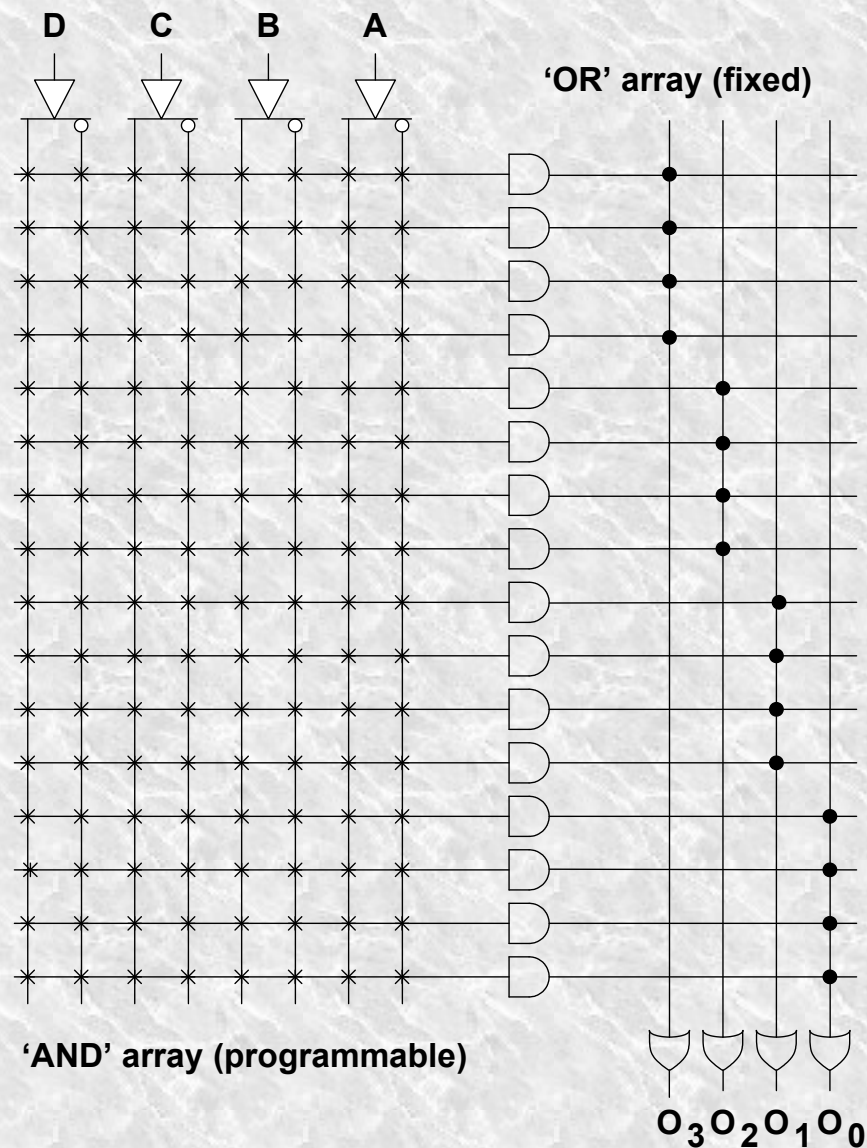

PAL (Programmable Array Logic)

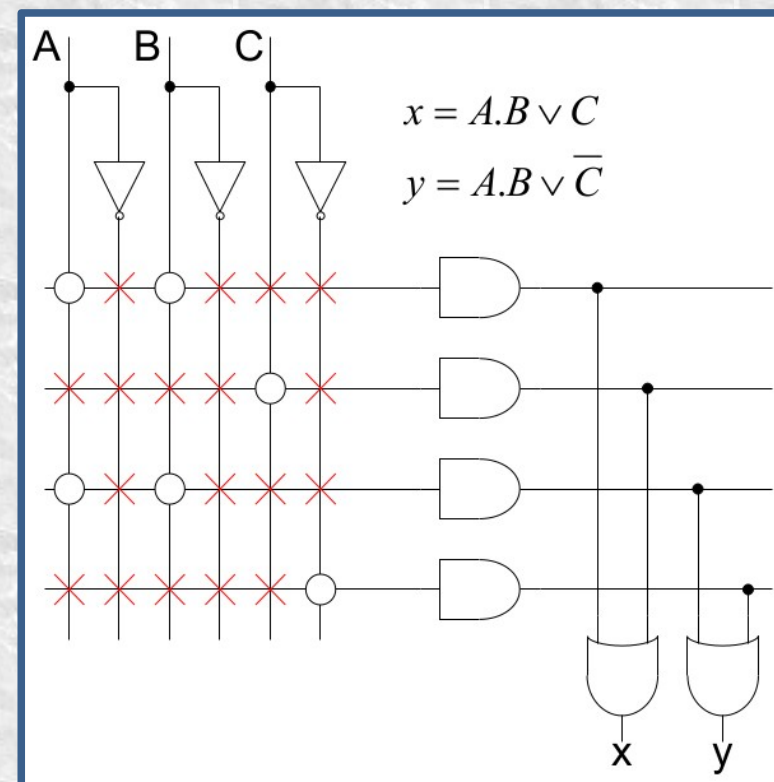

PAL (Programmable Array Logic)

Пример

- непрограмируеми връзки
- програмирани връзки
- ✗ непрограмирани връзки

Други програмируеми логически схеми

SPLD (Simple Programmable Logic Device)

- PLA (Programmable Logic Array) и PAL (Programmable Array Logic)

CPLD (Complex Programmable Logic Device)

- включват до 50 SPLD устройства върху един чип
- създадени от Altera под името Classic EPLD
- предназначени да заместят големи масиви от TTL логика (glue logic)
- FLASH базирани (non-volatile)

FPGA (Field Programmable Gate Array)

- програмируеми матрични кристали
- повтарящи се полета от малки логически блокове
- огромен логически капацитет
- RAM базирани (volatile)

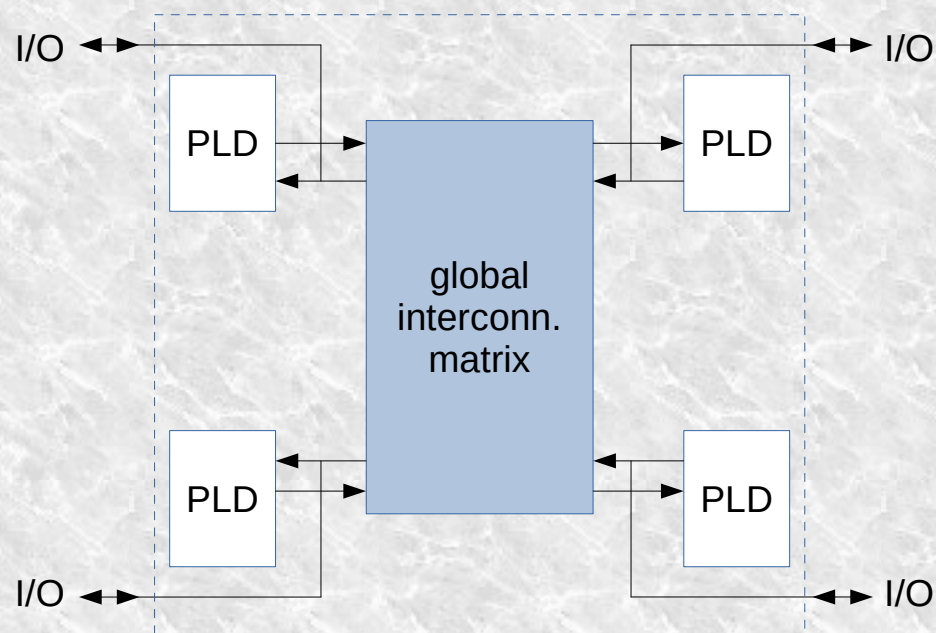

Основни производители

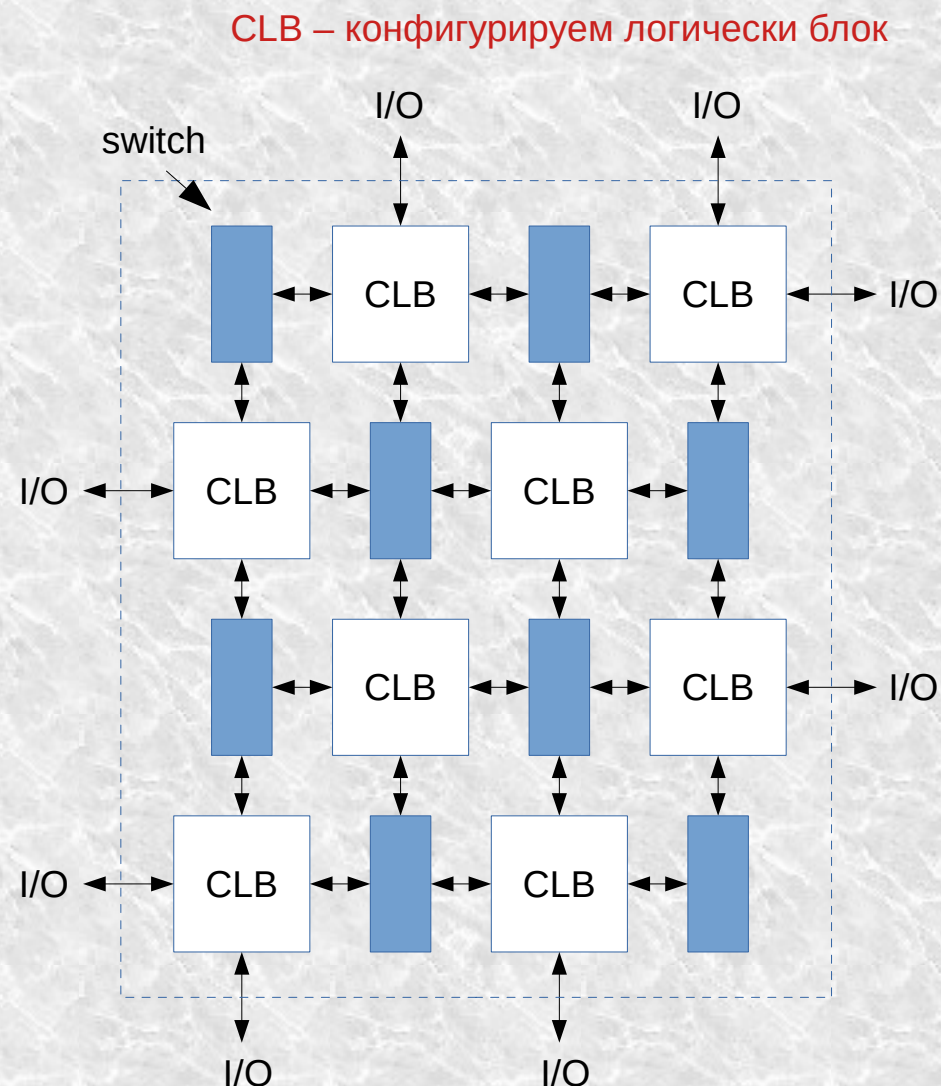
- Xilinx (през 2020 AMD купува Xilinx за 40 милиарда USD)
- Altera (през 2015 Intel купува Altera за 16.7 милиарда USD)
- Lattice
- Actel (Microsemi)
- Quicklogic
- Cypress

CPLD и FPGA архитектури

PLD – функционален блок PLA или PAL

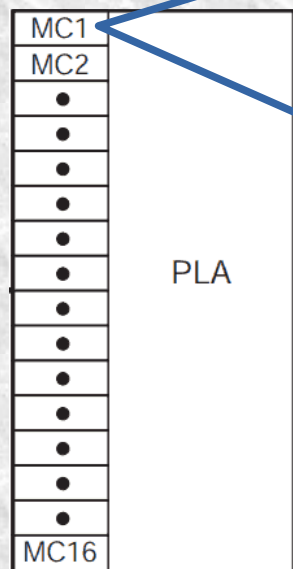
CLB – конфигурируем логически блок

Сложни програмируеми логически устройства
Complex Programmable Logic Device
CPLD

Полеви програмируеми матрици
Field Programmable Gate Array
FPGA

CPLD – Макроклетка (Macrocell)

Функционален блок
(PLD)

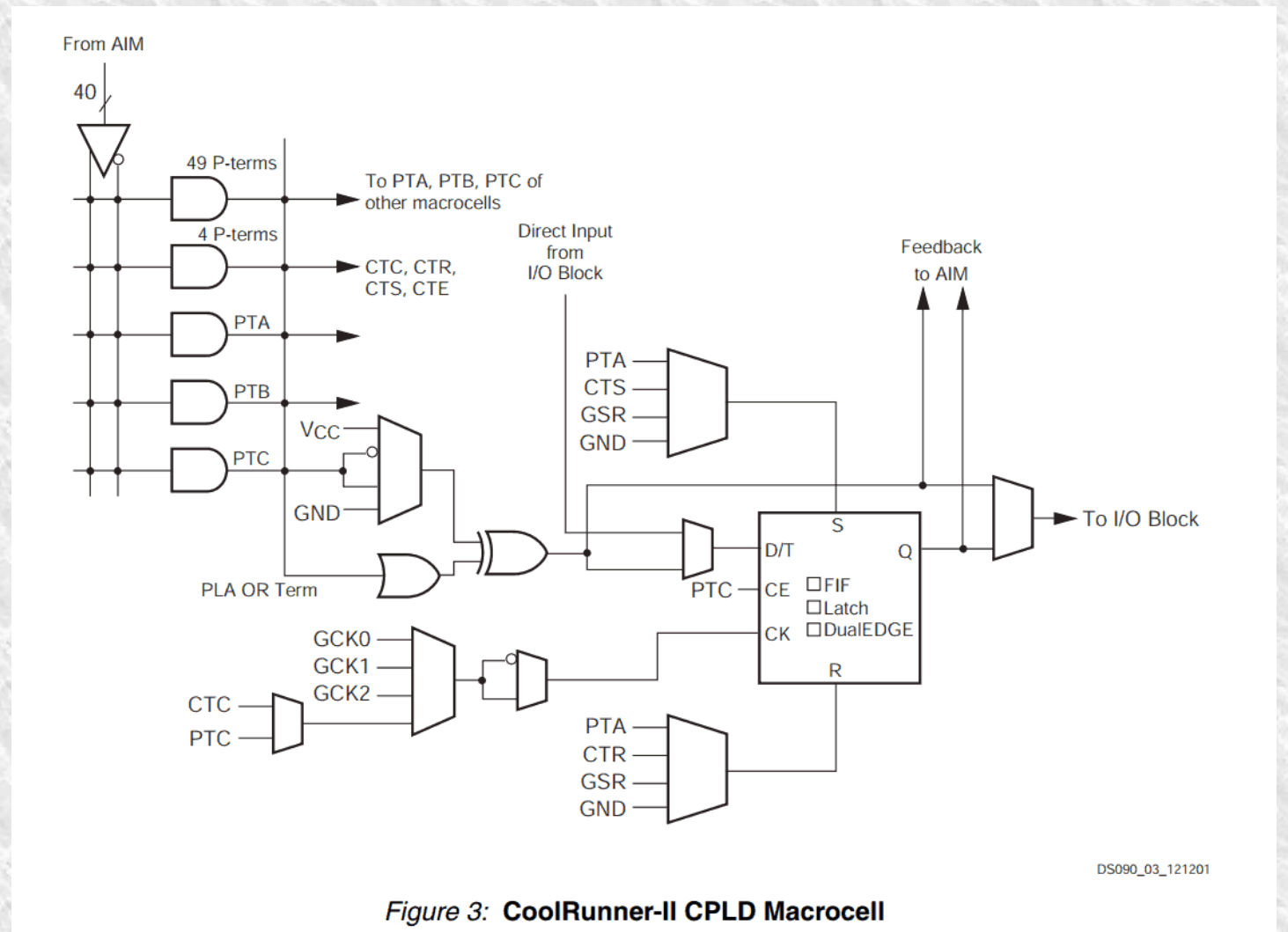
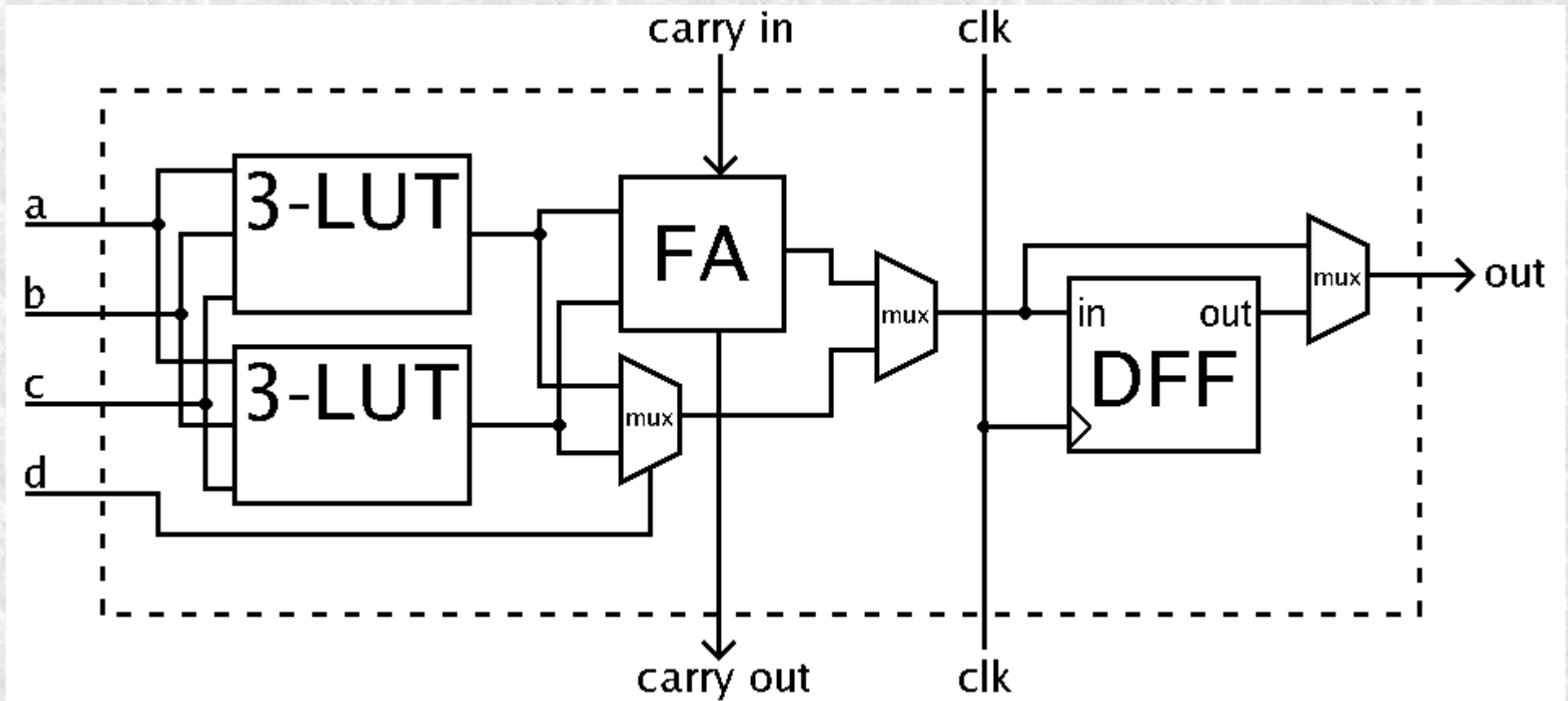

Figure 3: CoolRunner-II CPLD Macrocell

FPGA – Конфигурируем логически блок (Configurable Logic Block – CLB)

Проектиране с програмируеми логически схеми (design flow)

HDL source code

```
module
full_adder(i_bit1,i_bit2,i_carry,o_sum,o_carry);
input i_bit1, i_bit2;
input i_carry;
output o_sum, o_carry;

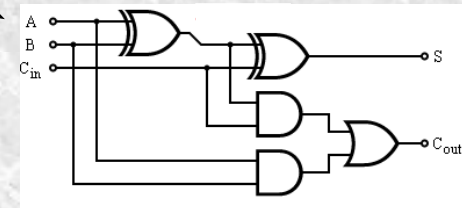
wire w_WIRE_1, w_WIRE_2, w_WIRE_3;

assign w_WIRE_1 = i_bit1 ^ i_bit2;
assign w_WIRE_2 = w_WIRE_1 & i_carry;
assign w_WIRE_3 = i_bit1 & i_bit2;

assign o_sum = w_WIRE_1 ^ i_carry;
assign o_carry = w_WIRE_2 | w_WIRE_3;
endmodule
```

synthesize

netlist

map, place & route

generate bitstream

bitstream

```
0101010101010100101010101001010010101
101010101001010101010100101001010111100
010101010101010010101010101001010010101
101010101001010101010100101001010111100
010101010101010010101010100101001010101
101010101001010101010100101001010111100
010101010101010010101010101001010010101
101010101001010101010100101001010111100
010101010101010010101010101001010010101
101010101001010101010100101001010111100
010101010101010010101010101001010010101
101010101001010101010100101001010111100
010101010101010010101010101001010010101
101010101001010101010100101001010111100
010101010101010010101010101001010010101
101010101001010101010100101001010111100
```

download and test

